

Öğretmenlerin Okul Mutluluk Algılarının İncelenmesi*

Rıfat KÖŞ^aAhmet KAYA^b^a Öğretmen, MEB, Kahramanmaraş^b Prof. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş

Özet

Bu çalışmanın amacı, kamu kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul mutluluk algılarının belirlenerek çeşitli değişkenler açısından farklılık gösterdiğini değerlendirmektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Buna göre araştırmanın evrenini, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ilinin Dulkadiroğlu ve Onikişubat Merkez ilçelerindeki kamu okullarında görevli öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklemini ise, evren içerisinde yer alan 311 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada öğretmenlere uygulanan iki formdan oluşan anket ve ölçek ile veri toplanmıştır. Anket formunda öğretmenlerin kişisel özelliklerini öğrenmeye yönelik olarak demografik değişkenler yer alırken ölçek formunda ise Bulut (2015) tarafından geliştirilen "Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği" (OÖMÖ) bulunmaktadır. Frekans alma, standart sapma hesaplama, aritmetik ortalama değeri hesaplama gibi betimleyici istatistiksel analizler yapılmıştır. Yapılan bu çalışma sonucunda öğretmenlerin okul mutluluk algılarının yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin okul mutluluk algıları ile ölçeğin tümü üzerinde yapılan analizlerde medeni durum, cinsiyet, yaş, mezun olunan fakülte, mezuniyet, okul türü, okuldaki branş değişkenleri ve öğretmen sayısı açısından incelendiğinde tüm değişkenlerde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Mutluluk, Öğretmen, Okul, Mutluluk

Type/ Tür:

Research / Araştırma

Received/ Geliş Tarihi:

27 Aralık 2023

Accepted/ Kabul Tarihi:

14 Mart 2024

Page numbers/ Sayfa no:

25-51

Citation Information/Atf bilgisi:

Köş, R. ve Kaya, A. (2024). Öğretmenlerin okul mutluluk algılarının incelenmesi. *Harran Maarif Dergisi*, 9 (1), 25-51. doi: 10.22596/hej.1410735.

Sorumlu yazar: Rıfat KÖŞ**e-posta:** rifatkos@hotmail.com

*Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında birinci yazarın tezsiz yüksek lisans dönem projesi esas alınarak hazırlanmıştır.

Investigation of Teachers' Perceptions of School Happiness

Abstract

The aim of this study is to determine the school happiness perceptions of teachers working in public institutions and to determine whether they differ in terms of various variables. Descriptive survey model, which is a quantitative research method, was used in the study. Accordingly, the population of the study consists of teachers working in public schools in Onikişubat and Dulkadiroğlu Central districts of Kahramanmaraş province in the 2021-2022 academic year. The sample consists of 311 teachers in the population. In the study, data were collected with two forms, a questionnaire and a scale. The questionnaire form includes demographic variables to learn the personal characteristics of the teachers, while the scale form includes the "School Organizational Happiness Scale" (SOSOS) developed by Bulut (2015). Descriptive statistical analyses such as frequency, standard deviation calculation, arithmetic mean value calculation were performed. As a result of this study, it was determined that teachers' perceptions of school happiness were at a high level. However, when analyzed in terms of gender, marital status, age, graduation, graduated faculty, school type, number of teachers in the school and branch variables, no significant difference was found in all variables.

Keywords: Organizational Happiness, Teacher, School, Happiness

Giriş

Mutluluk, insanın var oluşundan günümüze kadar sürekli arayış içinde olduğu hedeflerinden biridir. Her zaman, yer ve mekânda tüm insanlık mutluluğa kavuşmayı arzulamıştır (Bulut, 2015). Bu nedenle mutluluğun birçok tarifi yapılagelmiştir: Farabi, mutluluğun varlığı için içsel huzura ulaşılmasının gerekli olduğunu belirtirken bazı felsefeciler "Mutluluğu anlamak için tersi olan mutsuzluğun ve kötülüğün bilinmesi gerektiğini belirtmişlerdir." Aristo ise, mutluluk ile "iyiyi yapmak", "faydalı olmak" kavramları arasında ilişkiden bahsederken bu bağlamda "iyiyi yapmak" boyutu mutluluğun şahsi yönünü işaret ederken "faydalı olmak" boyutunun ise toplumsal yönünü işaret ettiği söylenebilir. İnsan, içinde bulunduğu toplumun değerlerinin bir parçasıdır. Bu sebeple mutluluğun tanımı yapılırken yalnızca şahsi mutluluğa vurgu yapılarak toplumsal etkilerden ayrı tanımlama yapmak da eksik tanımlama olacaktır. (Ergüven, 2020). Warr'a (2007) göre mutluluk, pozitif hislerin negatif hislerden daha üstün olduğu durumdur. Gitmez ve Morçöl'e (1994) göre ise mutluluk, kişilerin hayatındaki pozitif, negatif durum ve tecrübelerinden meydana gelen duygu birikimidir. Mutlu olma durumu, bireyin yaşamında her şeyin yolunda gittiğinin farkına varılması, yaşamın gayesini ve gereğini anlamaya çalışması ve pozitif duyguların çokluğu ile negatif duyguların azlığını anlatmaktadır (Seligman, 2018).

İnsanlar ve toplumlar her dönemde mutluluğa ulaşmanın gayreti içinde olmuşlardır.

Bu nedenle mutluluk hedefine ulaşabilmek için insanlar, nasıl mutlu olunacağı ile ilgili sorulardan yola çıkarak felsefi ve dini sorgulamalar yapmışlardır (Acaboğa, 2007). Skolastik felsefenin hâkim olduğu Orta Çağ'da Avrupa, bu dünyada mutluluğa ulaşamayacağını ve gerçek ahlaka ulaşmak için kutsal metinlerin ön plana alınarak hayata yansımaları gerektiğini düşünmüşlerdir (Giorgino, 2014). Müslüman bilim adamı İbn-i Sina ise; dini bakımdan üst mertebeye yükselmiş iman edenlerin ulaşabileceği bir hoşnutluk ve tat olarak mutluluğun düşünülebileceğini belirtmektedir (Tuncer, 2006).

Fromm'a (1994) göre ise insanlar mutlu olma ya da mutsuz olma durumlarını isteyerek yaşamaktadırlar. Buna ek olarak mutlu olmak yalnızca ruhu ilgilendiren bir husus değildir. Mutluluk, insan ruhuyla birlikte vücudunun tüm azalarının harekete geçmesi ve vücudun bu hareketler sonrasında duruma ilişkin tepkiler vermesidir. İnsanın kendi çabası sonucunda ulaştığı mutluluk, kişinin heyecanını ve kabiliyetini ortaya çıkarır. Ayrıca mutluluk, anlık bir zevk ve heyecan olmayıp, yaşamın tamamını kapsayan ve devamlılığı bulunan bir durumdur (Köse, 2020). Adam Smith, "Ahlaki Duygular Teorisi" adındaki eserinde, insan davranışlarını izah edebilmek için psikoloji ilminden faydalanmış ve insanların kendi aralarındaki iletişiminin temelini, karşılıklı hoşgörü ve birbirini anlamakla ilgili olduğundan bahsetmiştir (Kesici, 2010). Bu nedenle iletişimi, karşılıklı hoşgörüyü ve birbirini anlamayı mutluluğun temel taşları olarak da sayabiliriz.

Manevi bir his olan mutluluk hissini, bireyin kendisini ve çevresiyle olan ilişkisini etkilemesi kaçınılmazdır. Mutsuz olan birey çevresini olumsuz etkilerken, mutlu olan birey ise aksine olumlu etkiler yaymakta ve bırakmaktadır. Bireylerin mutsuz olarak işe gitmeleri iş yerindeki motivasyonunu etkilediği için çalışanın çalışma kalitesini ve iş verimini düşürmektedir (Roessler ve Gloor, 2020). Mutlu olan çalışanın işlerini daha istek ve şevkle yapacağı söylenebilir. Bu durum okulda çalışan öğretmen için de geçerlidir. Öğretmen mutlu olursa, elbette ki mutlu öğrenciler yetiştirme ihtimali yüksektir (Arslan, 2018). Başka bir deyişle, öğretmen mutlu olursa tüm okul mutlu olacaktır.

Bireyin mutlu olmasında mesleği ile güncel hayatı arasındaki orantı ve denge, kişinin mutlu olabilmesinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Eğer kişi, vaktinin büyük bir kısmını işine ayırırsa, devamlı düşüncesini işiyle meşgul ederse ve sürekli işiyle ilgili bir şeyleri yapmadığında da pişmanlık duyarsa bu kişinin işkolik olduğu söylenebilir. Eğer kişi bu durumda ise, bu durum onun iş ve iş yeri haricindeki diğer çevresini unutmamasına, onları ihmal etmesine neticesinde de çevresindeki bu kişilerle olan bağlarının kopmasına neden olduğundan bu durum da bireyin mutluluğunu olumsuz etkileyecektir (Yüksekbilgili ve Akduman, 2016).

Örgütsel mutluluğun iş yaşamının önemli bir parçası olması durumu, bireyin ve örgütün hedeflerine ulaşmada gayet ehemmiyetlidir. Özer (2020), çalışanlar; örgüte bağlanarak, inanarak, yaptıkları işten memnun olarak, ekonomik olarak iyi duruma gelerek ve adaletli bir yönetim şemsiyesi ile örgütsel mutluluğa varılabilir, diye belirtmektedir. Okulların öğretmenlerin beklentilerine cevap verecek şekilde planlanması, çeşitli sosyal etkinlikler yapılması, mali yönden kurum ve öğretmenlerin ihtiyaçlarını karşılayacak duruma getirilmesi gibi bazı düzenlemeler öğretmenlerin mutlu olmalarına katkı

sağlayacaktır. Bu nedenle, öğretmen mutlu olunca eğitimini verdiği talebesi de mutlu olacak bu da çevrenin mutluluğunu olumlu yönde etkileyecektir (Demircan,2019). Mutluluk iç içe hâleler gibidir. Öğretmen mutluluğu, kurum mutluluğu, dış paydaş mutluluğu, örgüt ve sistem mutluluğu bu hâlelerden her biridir ve merkezde öğretmen mutluluğu yer alır. Başka bir deyişle “Öğretmen mutlu olursa tüm sistem mutlu olacaktır.”

Okullar, toplumu var eden bireylerin gelişimini sağlayan örgütlerdir. Okulların olmazsa olmazı ise öğretmenlerdir. Okul çalışanlarının mutluluk durumları okul başarısını olumlu ya da olumsuz etkileyecektir (Bulut, 2015). Çeşitli değerlere, inançlara, amaçlara ve beklentileri olan bireylerin var olduğu okullarda ‘insanın mana ve kıymetine’ özgü görüşlerin ve örgüt ortaklarının örgütteki mutlu olma durumlarının örgütsel davranışlara göre araştırılarak incelenmesi eğitim yönetimi alanına katkısı olacağı varsayılmaktadır (Korkut, 2019).

Öğretmenin dışındaki diğer tüm görev yapan çalışanlar, iş yerlerine giderken işe gittiğini söylerler. Ancak ve sadece öğretmenler işe gitmek yerine okula gittiklerini söylemektedirler. Bu durum öğretmenlerin yaptığı görevi hayatıyla özdeşleştirdiğini göstermektedir. Okul dışındaki diğer çalışma ortamlarındaki işçi-işveren ilişkisi, eğitim kurumlarında öğretmen, öğrenci, veli ve yönetici ekseninde oluşmaktadır. Üretim yapma şartının olduğu kurumlarda bu durum işçiyi olumsuz etkilemekte, okullarda ise öğrenci ile ilgili her husus mesai saati içinde ve dışında fark etmeksizin devam etmektedir. Eğitim kurumlarında yapılan işin meyveleri, zamana yayılması ve ileriki yıllarda insan ve toplum düzenindeki başarılı olma hali öğretmenin yaptığı işten tatmin olması bir gereklilik olacaktır. Görev yaptığı iş yerinde öğretmenlik mesleğini severek, isteyerek ve mutlu bir şekilde yapan bir öğretmen, çalıştığı kuruma, öğrencilerine, mesai arkadaşlarına ve etkileşimde bulunduğu herkese yararlı olacaktır (Bakioğlu, 2016). Başka bir deyişle “Öğretmen mutlu olursa tüm toplum mutlu olacaktır.”

Öğretmenleri, toplumun geleceğini oluşturacak olan bireylerin yetişmesine katkı sağlayan okullardan bağımsız düşünmek mümkün değildir. Çünkü; toplumu meydana getiren insanları yetiştiren öğretmendir. Tüm yaş aralığındaki insanların sosyalleşmeleri, farklı yeteneklerin ortaya çıkarılması, ileride hangi meslekleri sahip olacaklarına etki edecek olan öğretmenin görev yaptığı okullarında mutlu olmaları esastır (Çankaya, 2007). Her açıdan iyi ve üstün bir eğitim, her yönden üstün ve iyi bir öğretmenin varlığına bağlıdır. Bunu gerçekleştirmenin yollarından birisi de, eğitim kurumlarının daha işlevsel hâle gelmesi ile mümkün olabilecektir. Böylelikle, bu eğitim kurumlarında görev yapan öğretmen ve eğitim gören öğrencilerin daha iyi ve üstün olmalarını, öğretmenin işini severek ve isteyerek yapmasını ve daha mutlu olmasını sağlayacaktır (Sancak, 2019).

Öğretmenlik mesleğine yeni başlamış olan bir öğretmen, teorikte öğrendiği ve hayal ettiği çalışma şartlarının tersine, göreve başladığı yerdeki çalışma şartlarıyla karşılaşınca hayal kırıklığına uğramakta, meslekten soğumakta ancak; meslekteki tecrübesi arttıkça işini sevmeye ve daha verimli olmaya çalışmaktadır (Bakioğlu, 2016). Öğretmenlerden zaten zor olan mesleğini icra ederken, daha fazla özveri gerektiren yükümlülükler yüklenmesi, mesleki anlamda sürekli yenilikleri takip etmesi gerekliliği ve farklı beklentiler içerisinde olunması gibi durumlar, öğretmende sıkıntı ve mutsuzluk gibi problemlerin oluşmasına yol

açmaktadır. Bunun sonucunda, öğretmenin kendini işe verememesine, çeşitli hastalıklara yakalanmasına ve işini yaparken haz duymamasına neden olacaktır (Sabuncuoğlu ve Tüz, 2001).

Öğretmenlerin okullarında mutlu olma durumları birbirleriyle olan sohbetlerinden bile anlaşılabilir. Eğitim çalışanları kurumlarında mutluluğun tarifini yapamaları da, örgütsel mutluluk öğretmenin iş yerindeki doyumunu da kapsayacak şekilde okulları içine alan bir kavramdır (Bulut 2015). Görev yaptıkları eğitim kurumlarında negatif duygulardan ziyade pozitif duyguların yoğunlukta olduğu durumlarda öğretmenlerin daha mutlu olacağı söylenebilir. Böyle bir durumda da öğretmenlerin öğrencilerine, eğitim kurumuna ve çevresine pozitif etki ettikleri gözlemlenmektedir (Çetin, 2019).

Mutluluk, bireylerin sorumluluklarını yerine getirdikten sonra duydukları kişisel hazzın dışı yansımasıdır. Örgütsel mutluluk da kurumsal hedeflere ulaşmak için kurum çalışanlarının tüm kurumsal sorumluluklarını yerine getirdikten sonra oluşan kolektif iyilik ve ulaşılan verimlilik hâlidir. Bireysel mutluluk ile örgütsel mutluluk arasında doğru orantı olduğu söylenebilir. Bu nedenle kolektif iyilik hâlinin yaşandığı örgütlerde çalışanların da mutlu olacağı söylenebilir. Okul örgütünün kurumsal mutluluğa sahip olması isteniyorsa, öncelikle kurumda çalışan öğretmenlerin mutlu olmaları gerekmektedir (Bayram ve Aypay, 2012). Mutlu olarak çalışan bireylerin, örgüt içinde daha olumlu ve örgütün başarısı için daha aktif rol alacakları; ayrıca daha mutlu olması için gayret gösterilen öğretmenlerin, okullarına karşı aidiyet duygularının daha fazla olduğu ifade edilebilir. Bu durumdaki öğretmenlerin ise; okulun başarısı adına daha gayretli ve öz verili bir şekilde çalışacağını söyleyebiliriz (Karadaş ve Akın,2023). Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algılarının hangi seviyede olduğunun tespiti amacı ile yapılan bu araştırmada bu hedef doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları ne düzeydedir?
2. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları mezuniyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları mezun olunan fakülte değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları çalışılan okulun türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
8. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
9. Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algıları branş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Öğretmenlerin okul mutluluğu ile ilgili algılarının ne düzeyde olduğunun belirlenmesi amacı taşıyan bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlerin okul mutluluğuna yönelik algılarının belirlenmesi amacı taşıyan bu çalışmada amaca uygun olan 'betimsel tarama modeli' kullanılmıştır. 'Betimsel tarama modelinde' katılımcıların belli bir konuya ilişkin algılarının veya yönelimlerinin ne olduğunun belirlenmesi yöntemi kullanılmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017, s. 184). Çalışmamızda nicel araştırma yönteminin evren ve örneklem, veri toplama ile analiz bilgilerine yer verilmiştir.

Evren ve Örneklem

Öğretmenlerin okullardaki mutluluğa ilişkin algılarının belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre bu algının farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesinin araştırıldığı bu çalışma 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğretmenlere anket ve ölçek formlarının uygulanması yoluyla yapılmıştır. "Buna göre araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş ilinin Dulkadiroğlu ve Onikişubat Merkez ilçelerindeki kamu okullarında görevli öğretmenler oluşturmaktadır." Evreni temsil edebilecek büyüklükte bir örneklem oluşturabilmek amacıyla uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Uygun örnekleme yöntemi, katılımcılara ulaşımda kolaylık sağlaması ile bilinmektedir (Creswell, 2017; Büyüköztürk, vd., 2017). Araştırmaya katılan öğretmenler gönüllülük esasına göre gönderilen online formlardaki soruları kendilerine uygun olarak işaretleme yapmışlardır. Tablo 1'de katılımcılara ait demografik bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Bilgileri

Kategoriler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	137	44,1
	Erkek	174	55,9
	Toplam	311	100,0
Medeni Durum	Evli	197	63,3
	Bekâr	109	35,0
	Boş	5	1,6
	Toplam	311	100,0
Yaş	30 yaş altı	109	35,0
	31-40 yaş	160	51,4
	41-50 yaş	42	13,5
	51 yaş ve üzeri	0	0,0
	Toplam	311	100,0
Mezuniyet	Lisans	278	89,4
	Lisansüstü	28	8,4
	Boş	7	2,3
	Toplam	311	100,0
Mezun Olunan	Eğitim Fakültesi	257	82,6

Fakülte	Diğer	46	14,8	
	Boş	8	2,6	
Okul türü	Toplam	311	100,0	
	İlkokul	107	34,4	
	Ortaokul	125	40,2	
	Lise	70	22,5	
	Boş	9	2,9	
Okuldaki Öğretmen Sayısı	Toplam	311	100,0	
	1-10	61	19,6	
	11-20	73	23,5	
	21-30	71	22,8	
	31 ve üstü	103	33,1	
	Boş	3	1,0	
	Toplam	311	100,0	
	Branş	Okulöncesi Öğretmeni	39	12,5
		Sınıf Öğretmeni	82	26,4
		Branş Öğretmeni	187	60,1
Boş		3	1,0	
Toplam		311	100,0	

Araştırmaya katılan 311 öğretmenin 174'ünü (%55,9) erkek; 137'sini (%44,1) ise kadın öğretmenler oluşturmuştur. Medeni duruma göre inceleme yapıldığında 311 öğretmenin 197'si (%63,3) evli; 109'u (%35,0) bekârdır. 5 (%1,6) öğretmen ise medeni durum sorusunu yanıtızsız bırakmıştır. Yaş değişkenine göre 30 yaş altı olan 109 (%35,0); 31-40 yaş arasında 160 (%51,4); 41-50 yaş arasında 42 (%13,5) öğretmen yer almaktadır. 51 yaş ve üzerinde öğretmen araştırmaya katılmamıştır. Mezuniyet değişkenine göre 278 öğretmen (%89,4) lisans mezunu; 28 öğretmen (%8,4) lisansüstü mezunudur. 7 öğretmen (%2,3) ise mezuniyet sorusunu yanıtızsız bırakmıştır. Mezun olunan fakülte değişkeninde 257 (%82,6) öğretmen eğitim fakültesi; 46 (%14,8) öğretmen diğer fakültelerden mezun olmuştur. 8 öğretmen (%2,6) ise mezun olunan fakülte sorusunu yanıtızsız bırakmıştır. Okul türü değişkenine göre 311 öğretmenin 107'si (%34,4) ilkokulda; 125'i (%40,2) ortaokulda; 70'i (%22,5) lisede çalışmaktadır. 9 (%2,9) öğretmen ise bu soruyu boş bırakmıştır. "Okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre 1-10 arası öğretmen sayısı" olan okullarda çalışan 61 (%19,6) öğretmen; 11-20 arasında 73 (%23,5) öğretmen; 21-30 arasında 71 (%22,8) öğretmen; 31 üstünde 103 (%33,1) öğretmen bulunmaktadır. Branş değişkenine göre 39 (%12,5) okul öncesi öğretmeni; 82 (%26,4) sınıf öğretmeni; 187 (%60,1) branş öğretmeni vardır. 3 öğretmen (%1,0) ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Veri Toplama Araçları

Öğretmenlerin okul mutluluğu ile ilgili algılarının hangi seviyede olduğunun tespit edilmesi amacı ile gerçekleştirilen bu çalışmada öğretmenlere iki formdan oluşan anket ve ölçek verilmiştir. Anket formunda öğretmenlerin kişisel özelliklerini öğrenmeye yönelik olarak 8 adet demografik özellik sorusu yer almaktadır. Ölçek formunda ise Bulut (2015) tarafından geliştirilen Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği bulunmaktadır.

Anket formunda hem öğretmenlerin kişisel bilgilerini öğrenmek hem de bu bilgileri

bağımsız değişken olarak araştırmanın fark analizlerinde kullanmak amacıyla 8 adet soru yer almaktadır. Katılımcıların bu soruları işaretleyerek araştırmaya katılmaları istenmiştir. Sorular; “medeni durum, cinsiyet, yaş, mezun olunan fakülte, mezuniyet, okul türü, okuldaki branş değişkenleri ve öğretmen sayısı” bilgilerini öğrenmeye yöneliktir.

Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği

Ölçek formunda Bulut (2015) tarafından doktora tezi çalışmasında geliştirilmiş olan “Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği” dir. Ölçek 38 madde ve 5 boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin kullanımı için ölçeği uyarlayan ve geliştiren araştırmacıdan gerekli izinler alınmıştır. ‘Ölçek madde ve boyutları ile ilgili veriler Tablo 2’de yer almaktadır.’

Tablo 2. Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği (Bulut, 2015) Maddeleri Hakkında Bilgiler

Ölçek Boyutları	Madde Numaraları	Madde Sayısı
Yönetim Süreçleri	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17	17
Mesleki Tutum	18,19,20,21,22,23,24,25,26	9
İş Yerinde İletişim	27,28,29,30	4
Adanmışlık	31,32,33,34	4
Ekonomik Koşullar	35,36,37,38	4

Tablo 2’de Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği (Bulut, 2015) maddeleri ve boyutlarıyla ilgili bilgiler bulunmaktadır. Ekonomik koşullar boyutunda yer alan maddelerde olumsuz yapıda ifadeler yer almasından dolayı ters kodlama yapılmıştır (35, 36, 37 ve 38.). Bu maddeler haricinde ters kodlama gerektiren madde bulunmamaktadır. Ölçek alt boyutlarından alınan yüksek ya da düşük puan o boyut ile ilgili algı düzeylerinin yüksek ya da düşük olduğunu göstermektedir. Ölçek toplamı hesaplanabilmekte ve bu hesabın yüksek puan olması yüksek örgütsel mutluluğu; düşük puan olması ise düşük düzeyde örgütsel mutluluğu betimlemektedir.

Ölçekte 38 madde yer almasından dolayı ölçekten bulunan en düşük puan 38; en yüksek puan ise 190’dır. Ancak ölçekte algı düzeylerinin belirlenmesinde aritmetik ortalama değeri kullanılacaktır. Bu sebeple analiz sonuçlarının yorumlanabilmesi açısından eşit aralıklı ölçeğe dayalı olarak 5’li Likert yapısından faydalanılmış ve $(5-1=4; 4/5=0,80)$ hesaplaması ile aralıklar arasında 0,80 puan olduğu belirlenmiştir.

Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği’nin ölçek geliştirme çalışması kapsamında gerekli olan geçerlik ve güvenirlik hesaplamaları Bulut (2015) tarafından yapılmıştır. Yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile boyutlar belirlenmiş, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile boyutların uygunluğu ve doğruluğu kontrol edilmiştir. Yeterli düzeyde değerler ile uyum indekslerine sahip olduğu görülmüştür (Bulut, 2015).

Ölçeğin güvenirlik analizleri kapsamında Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Bu çalışma kapsamında da gerekli güvenirlik analizleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 3’te gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 3. Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği'ne Ait Güvenirlilik Analizi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Bulut (2015) Tarafından Hesaplanan α Değerleri	Bu Çalışmada Hesaplanan α Değerleri
Yönetim Süreçleri	0,93	0,96
Mesleki Tutum	0,85	0,91
İş Yerinde İletişim	0,76	0,92
Adanmışlık	0,72	0,88
Ekonomik Koşullar	0,70	0,66
Toplam	0,91	0,95

Tablo 3'te Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği'ne ait güvenirlilik analizleri sonuçları her iki çalışma için de mevcuttur. Kayış (2014) Alpha katsayısının 0,40'tan düşük olduğu durumlarda güvenilir olmadığını; 0,41-0,60 arasında değerlerin güvenilir düzeyde olduğunu; 0,61-0,80 arasındaki değerlerin oldukça güvenilir olduğunu ve 0,81-1,00 arasındaki değerlerin yüksek derecede güvenilir olduğunu belirtmiştir (s. 405). O halde alt boyutlarda ve ölçek genelinde ölçeğin oldukça güvenilir olduğu söylenebilmektedir.

Verilerin Analizi

Okul mutluluğuna yönelik öğretmenlerin algılarının düzeylerini belirlemek ve çeşitli değişkenlere göre incelemek amacıyla gerçekleştirilen çalışmada SPSS 22.0 programı ile analizler gerçekleştirilmiştir. Frekans alma, standart sapma hesaplama, aritmetik ortalama değeri hesaplama gibi betimleyici istatistiksel analizler yapılmıştır.

Araştırmanın alt amaçları kapsamında sorulara yanıt bulabilmek amacıyla yapılacak olan fark analizlerinin hangi testlerle yapılacağına karar verebilmek için ise normallik varsayımlarının kontrolü yapılmalıdır. Bu sebeple öncelikle çarpıklık ve basıklık değerleri ile bu değerlerin standart hataları incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 4'te gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği'nin ve Alt Boyutlarının Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Boyut	Çarpıklık	Sh	Basıklık	Sh
Yönetim Süreçleri	-0,74	0,13	0,44	0,27
Mesleki Tutum	-1,03	0,13	1,82	0,27
İşyerinde İletişim	-0,84	0,13	1,03	0,27
Adanmışlık	-0,74	0,13	0,44	0,27
Ekonomik Koşullar	0,16	0,13	-0,30	0,27
Ölçek Toplamı	-0,35	0,13	-0,33	0,27

Tablo 4'te Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği ve alt boyutlarına ait verilerdeki çarpıklık ve basıklık değerleri ile bu değerlere ait standart hatalar bulunmaktadır. Can'a (2017) göre çarpıklık ve basıklık değerlerinin standart hatalarına bölümünün sonucu $\pm 1,96$ değerlerinde olması normal dağılım için gereklidir (s. 85). Ancak tablodaki değerler incelendiğinde ve gerekli olan hesaplamalar yapıldığında $\pm 1,96$ aralığında olmayan sonuçlara ulaşılmıştır. Bu kapsamda normallik varsayımlarından ilkinin sağlanmadığı belirtilebilir.

Bir diğer normal dağılımın olup olmadığının kontrolü normallik testlerinin incelenmesidir. Buna göre Kolmogorov-Smirnov ile Shapiro-Wilk sonuçları incelenmiştir. Can'a (2017) göre bu değer 0,05'ten büyük olması normal dağılımın göstergesidir. Ölçek verileri üzerinde yapılan hesaplamalar sonucunda bu değer 0,05'ten küçük olduğu ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda normallik varsayımlarımdan ikincisinin de sağlanmadığı görülmüştür.

Analiz kapsamında kategorik değişkenlerin iki gruplu olduğu durumlarda Mann-Whitney U testi; ikiden fazla gruplu kategorik değişkenlerde Kruskal-Wallis H testinden faydalanılmıştır." "Kruskal-Wallis H testinde tespit edilen anlamlı farkın hangi gruplar arasında oluştuğunu tespit etmek için; Bonferroni Çoklu Karşılaştırma Analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarında anlamlılık düzeyi $p = 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular

Çalışmamızın bu aşamasında ankete katılan öğretmenlerden elde ettiğimiz bulgular neticesinde araştırmamızın cevap aradığı problemler dikkate alınarak değerlendirilmiş ve istatistik veriler dikkate alınarak anlamlı farklılık bulunan değişkenlerle ilgili çıkarımlar yapılmıştır.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Ne Düzeydedir?

Tablo 5. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algı Düzeylerinin Betimleyici İstatistiksel Bilgileri

Boyutlar	n	\bar{X}	Ss	Sh	%95 Güven Aralığı		Düzye
					Alt Sınır	Üst Sınır	
Yönetim Süreçleri	311	3,96	0,76	0,04	3,87	4,05	Yüksek
Mesleki Tutum	311	4,35	0,56	0,03	4,29	4,41	Çok Yüksek
İş Yerinde İletişim	311	4,28	0,66	0,03	4,20	4,34	Çok Yüksek
Adanmışlık	311	4,01	0,79	0,04	3,91	4,09	Yüksek
Ekonomik Koşullar	311	2,69	0,91	0,05	2,59	2,79	Orta
Ölçek Toplamı	311	3,96	0,54	0,03	3,89	4,02	Yüksek

Öğretmenlerin okul mutluluğuna ilişkin algılarının betimleyici istatistiksel bilgileri Tablo 5'de yer almaktadır. Sonuçlar incelendiğinde yönetim süreçleri boyutunda %95 güven aralığında 3,87-4,05 alt ve üst sınırlarında ($\bar{X}=3,96$; $Ss=0,76$) değerleri yüksek düzeydedir. Mesleki tutum boyutunda %95 güven aralığında 4,29-4,41 alt ve üst sınırlarında ($\bar{X}=4,35$; $Ss=0,56$) değerleri çok yüksek düzeydedir. İş yerinde iletişim boyutunda %95 güven aralığında 4,20-4,34 alt ve üst sınırlarında ($\bar{X}=4,28$; $Ss=0,66$) değerleri çok yüksek düzeydedir. Adanmışlık boyutunda %95 güven aralığında 3,91-4,09 alt ve üst sınırlarında ($\bar{X}=4,01$; $Ss=0,79$) değerleri yüksek düzeydedir. Ekonomik koşullar boyutunda ise ölçek geneli en düşük değerlerle birlikte %95 güven aralığında 2,59-2,79 alt ve üst sınırlarında ($\bar{X}=2,69$; $Ss=0,91$) değerleri orta düzeydedir. Ölçek toplamında yapılan hesaplamalara göre %95 güven aralığında 3,89-4,02 alt ve üst sınırlarında ($\bar{X}=3,96$; $Ss=0,54$) değerleri yüksek düzeyde örgütsel mutluluk algısı hesaplanmıştır. Ölçek boyutları ve toplamına ilişkin değerlere ek olarak ölçek maddelerinin tümüne verilen yanıtların betimleyici istatistik bilgileri de hesaplanmıştır. Sonuçları ve yorumları Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Ölçek Maddelerine Verilen Yanıtların Betimleyici İstatistiksel Bilgileri

Ölçek Maddeleri	<i>n</i>	\bar{X}	Ss	Düzye
1. Okulda yaptığım işlere değer verilir.	311	3,93	0,91	Yüksek
2. Okulda sorumluluklarımı yerine getirebilecek yetkiye sahibim.	311	4,20	0,77	Çok Yüksek
3. Görevlerimi yerine getirirken, yöneticilerimin desteğini hissederim.	311	3,91	0,98	Yüksek
4. Sınıf ile ilgili problemleri okul yönetimi ile rahatlıkla paylaşıyorum.	311	4,18	0,87	Yüksek
5. Sınıf ile ilgili problemleri okul yönetimi ile rahatlıkla paylaşıyorum.	311	3,98	0,96	Yüksek
6. Öğretmenler yönetim sürecine dâhil edilir.	311	3,72	1,04	Yüksek
7. Öğretmenler yönetim sürecine dâhil edilir.	311	4,21	0,88	Çok Yüksek
8. Okulda fikirlerimi rahatlıkla ifade ederim."	311	4,05	0,92	Yüksek
9. Okul yönetimi, öğretmenin haklı olduğunu inandığı konularda öğretmene sahip çıkar.	311	4,04	0,96	Yüksek
10. Okul yönetimi, öğretmenlerin motivasyonunu arttırıcı faaliyetlerde bulunur.	311	3,73	1,04	Yüksek
11. Okul yönetimi, öğrencilerle yaşanan sorunları çözüme ulaştırmaya çalışır.	311	4,06	0,88	Yüksek
12. Okul yönetimi, görev ve sorumluluklarını yerine getirir.	311	4,00	0,92	Yüksek
13. Okul yönetimi, veli ile yaşadığım sorunlarda bana destek olur.	311	4,02	0,96	Yüksek
14. Okul yönetimi, görev dağılımında adildir.	311	3,79	1,06	Yüksek
15. Okul yönetimi görev dağılımında yeterliliklerimi dikkate alır.	311	3,95	0,91	Yüksek
16. Okul yönetimi öğretmenlerin performansları ile ilgili geri bildirimlerde bulunur.	311	3,78	0,99	Yüksek
17. Okul yönetimi mesleki gelişimimi destekler.	311	3,85	0,95	Yüksek
18. Öğrencilerime karşı sabırlı davranırım.	311	4,26	0,74	Çok Yüksek
19. Öğrencilere karşı tutarlı davranırım.	311	4,32	0,68	Çok Yüksek
20. Öğretmenlik mesleğine karşı aidiyet duygusu yüksek kişilerle çalışmaktan zevk alırım.	311	4,47	0,69	Çok Yüksek
21. Çalıştığım okula "Bu okul benim okulum" diyerek sahip çıkarım.	311	4,31	0,83	Çok Yüksek
22. Okulda eğitim - öğretim amaçlarına ulaşmak için fedakârlıkta bulunurum.	311	4,39	0,69	Çok Yüksek
23. Meslektaşlarımla uyum içerisinde çalışırım.	311	4,36	0,74	Çok Yüksek
24. Okul yönetimi ile uyum içinde çalışırım.	311	4,28	0,78	Çok Yüksek
25. Mesleki değişikliklere uyum sağlarım.	311	4,34	0,63	Çok Yüksek
26. Çalışma arkadaşlarımdan yeni şeyler öğrenmek beni mutlu eder.	311	4,48	0,64	Çok Yüksek
27. Meslektaşlarım kişisel görüşlerime saygı duyar.	311	4,20	0,70	Çok Yüksek
28. İhtiyaç duyduğumda meslektaşlarımdan destek isteyebilirim.	311	4,32	0,74	Çok Yüksek
29. Meslektaşlarımla etkili iletişim kurarım.	311	4,32	0,75	Çok Yüksek
30. İsteddiğimde meslektaşlarımdan destek alabilirim.	311	4,29	0,73	Çok Yüksek
31. Okulda olmak beni mutlu eder.	311	4,21	0,83	Çok Yüksek
32. Eğitim öğretim saatleri dışında da okulda bulunmaktan mutlu olurum.	311	3,71	1,09	Yüksek
33. Okulda iken kendimi huzurlu hissederim.	311	4,01	0,91	Yüksek
34. Okulda harcadığım zaman beni mutlu eder.	311	4,12	0,82	Yüksek
35. Yaptığım işe karşılık aldığım maaş yeterli değildir.*	311	3,82	1,23	Yüksek
36. Aldığım maaşın yetersizliği beni ek iş yapmaya zorlamaktadır.*	311	2,91	1,31	Orta
37. Okulun maddi ihtiyaçlarını karşılamak için velilerden destek almak zorunda kalıyorum.*	311	2,90	1,42	Orta
38. Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek çevrede çalışmak isterim.*	311	3,59	1,19	Yüksek
Toplam	311	3,96	0,54	Yüksek

*Ters kodlama gerektiren maddeler.

Okul mutluluğuna yönelik öğretmen algılarına göre ölçek maddeleri analiz edilmiştir. 35, 36, 37. Ve 38. Maddeler olumsuz ifade içeren maddelerdir. Ancak ölçek maddeleri analizinde ters kodlama yapılmamış, maddeye verilen gerçek yanıtların ortalama değerlerinin yorumlanması için olduğu gibi hesaplama yoluna gidilmiştir. Daha sonraki analizlerde 1-5 arasındaki değerleri 5-1 olarak dönüştürme uygulaması yapılmıştır. Ölçek maddelerine verilen yanıtların ortalama değerleri incelendiğinde genel olarak öğretmenlerin örgütsel mutluluğa ilişkin algılarının yüksek ya da çok yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ancak 35. "Yaptığım işe karşılık aldığım maaş yeterli değildir.*" Ve 38. "Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek çevrede çalışmak isterim.*" Maddenin olumsuz anlatım olması ve yüksek düzeyde ortalama değere sahip olması dikkat çekmektedir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 7. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	Sıra	Sıra	U	p
					Ortalaması	Toplamı		
Yönetim	Kadın	137	3,95	0,76	153,20	20988,50	11535,50	0,62
Süreçleri	Erkek	174	3,97	0,77	158,20	27527,50		
Mesleki	Kadın	137	4,37	0,54	158,08	21567,00	11634,00	0,71
Tutum	Erkek	174	4,34	0,57	154,36	26859,00		
İş Yerinde	Kadın	137	4,26	0,66	153,07	20970,00	11517,00	0,59
İletişim	Erkek	174	4,29	0,66	158,31	27546,00		
Adanmışlık	Kadın	137	3,89	0,81	141,49	19384,00	9931,00	0,01*
	Erkek	174	4,10	0,77	167,43	29132,00		
Ekonomik	Kadın	137	2,89	0,93	173,62	23786,00	9505,00	0,00*
Koşullar	Erkek	174	2,53	0,86	142,13	24730,00		
	Kadın	137	3,96	0,53	156,72	21470,00	11821,00	0,90
Toplam	Erkek	174	3,95	0,55	155,44	27046,00		

Tablo 7'de öğretmenlerin okullardaki mutluluğa yönelik algı düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre Mann-Whitney U testi analiz sonuçları yer almaktadır. Sonuçlar incelendiğinde çalışanlara yönetim süreçleri ($U=11535,50$; $p > 0,05$); mesleki tutum ($U=11634,00$; $p > 0,05$); iş yerinde iletişim boyutu ($U=11517,00$; $p > 0,05$) ve ölçek toplamında ($U=11821,00$; $p > 0,05$) ciddi anlamda bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir. Ancak adanmışlık boyutu ($U=9931,00$; $p < 0,05$) ile ekonomik koşullar boyutunda ($U=9505,00$; $p < 0,05$) erkekler ve kadınlar arasında kayda değer bir fark oluşmuştur. Ortaya çıkan farkın hangi grup tarafına avantaj sağladığını öğrenmek amacıyla ortancaları hesaplanmıştır (Can, 2017). Böylece adanmışlık boyutunda erkeklerin lehine bir sonuç varken; ekonomik koşullar boyutunda kadınların lehine bir sonuç bulunmaktadır. Ancak ekonomik koşullar boyutunun ters kodlanmış olması sebebiyle alınan puanların yüksek olması ekonomik koşullardan mutlu olunduğu anlamı taşımaktadır.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Medeni Durum Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 8. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Medeni Durum Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Medeni Durum	<i>n</i>	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	<i>U</i>	<i>p</i>
Yönetim Süreçleri	Evli	197	3,97	0,75	153,78	30294,50	10681,50	0,94
Mesleki Tutum	Bekar	109	3,94	0,79	153,00	16676,50		
İş Yerinde İletişim	Evli	197	4,39	0,51	159,54	31429,50	9546,50	0,10
Adanmışlık	Bekar	109	4,27	0,63	142,58	15541,50		
Ekonomik Koşullar	Evli	197	4,32	0,65	160,95	31708,00	9268,00	0,04*
	Bekar	109	4,19	0,66	140,03	15263,00		
	Evli	197	4,05	0,77	158,39	31203,00	9773,00	0,18
	Bekar	109	3,92	0,83	144,66	15768,00		
	Evli	197	2,70	0,94	153,29	30198,50	10695,50	0,95
	Bekar	109	2,70	0,84	153,88	16772,50		
	Evli	197	3,98	0,53	157,17	30962,00	10014,00	0,33
Toplam	Bekar	109	3,91	0,56	146,87	16009,00		

* $p < 0,05$

Tablo 8’de öğretmenlerin okullardaki mutluluğa yönelik algı düzeylerinin medeni durum değişkenine göre Mann-Whitney U testi analiz sonuçları bulunmaktadır. Testin analiz sonucu gözden geçirildiğinde, çalışanlara yönetim süreçleri ($U=10681,50$; $p > 0,05$); mesleki tutum ($U=9546,50$; $p > 0,05$); adanmışlık boyutu ($U=9773,00$; $p > 0,05$); ($U=10695,50$; $p > 0,05$) ve ölçek toplamında ($U=10014,00$; $p > 0,05$) ciddi anlamda bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir. Ancak iş yerinde iletişim boyutu ($U=9268,00$; $p < 0,05$) evliler ve bekârlar açısından anlamlı düzeyde farklılık gözlemlenmiştir. Bu farklılığın erkek ya da kadın lehine mi olduğunu öğrenmek için ortancaları hesaplanmıştır (Can, 2017). Buna göre evlilerin lehine bir sonuç olduğu tespit edilmiştir. Başka bir ifade ile; evli olan öğretmenlerin iş yerinde iletişim mutluluğu bekârlara göre daha fazladır denebilir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Yaş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 9. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Yaş Değişkenine Göre Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Boyutlar	Yaş	<i>n</i>	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	<i>p</i>
Yönetim Süreçleri	30 ve altı	109	3,92	0,80	151,39	2	1,18	0,55
	31-40 yaş	160	4,00	0,76	161,27			
	41-50 yaş	42	3,92	0,72	147,88			
Mesleki Tutum	30 ve altı	109	4,36	0,54	154,42	2	3,17	0,20
	31-40 yaş	160	4,39	0,55	162,52			
	41-50 yaş	42	4,20	0,62	135,26			
İş Yerinde İletişim	30 ve altı	109	4,29	0,65	156,24	2	3,92	0,14
	31-40 yaş	160	4,31	0,67	162,06			
	41-50 yaş	42	4,11	0,63	132,31			
Adanmışlık	30 ve altı	109	3,96	0,82	149,41	2	0,96	0,61
	31-40 yaş	160	4,04	0,78	160,24			

	41-50 yaş	42	4,01	0,79	156,94			
Ekonomik	30 ve altı	109	2,71	0,87	156,28	2	0,08	0,96
Koşullar	31-40 yaş	160	2,67	0,94	154,94			
	41-50 yaş	42	2,70	0,88	159,31			
Toplam	30 ve altı	109	3,94	0,55	152,20	2	1,64	0,43
	31-40 yaş	160	3,99	0,53	161,81			
	41-50 yaş	42	3,88	0,56	143,74			

Tablo 9’da yer alan bilgiler öğretmenlerin okul mutluluğuna yönelik algı düzeylerinin yaş değişkenine göre Kruskal-Wallis H testi analiz sonuçlarını göstermektedir. Analiz sonucunda veriler değerlendirildiğinde yönetim süreçleri [$\chi^2(2)=1,18; p > 0,05$]; mesleki tutum [$\chi^2(2)=3,17; p > 0,05$]; iş yerinde iletişim [$\chi^2(2)=3,92; p > 0,05$]; adanmışlık [$\chi^2(2)=0,96; p > 0,05$]; ekonomik koşullar boyutunda [$\chi^2(2)=0,08; p > 0,05$] ve ölçek toplamında [$\chi^2(2)=1,64; p > 0,05$] öğretmenlerin yaş gruplarını dikkate alındığında mutluluk algı düzeyleri arasında ciddi bir fark oluşmadığı gözlemlenmiştir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Mezuniyet Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 10. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Mezuniyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Mezuniyet	n	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Yönetim	Lisans	278	3,95	0,76	161,22	42038,00	3257,00	0,40
Süreçleri	Lisansüstü	26	4,05	0,82	166,23	4322,00		
Mesleki	Lisans	278	4,36	0,55	152,09	42280,00	3499,00	0,78
Tutum	Lisansüstü	26	4,37	0,59	156,92	4080,00		
İş Yerinde	Lisans	278	4,29	0,65	152,65	42437,50	3571,50	0,91
İletişim	Lisansüstü	26	4,23	0,77	150,87	3722,50		
Adanmışlık	Lisans	278	4,00	0,78	151,19	42030,50	3249,50	0,39
	Lisansüstü	26	4,03	0,97	166,52	4329,50		
Ekonomik	Lisans	278	2,69	0,90	152,70	42450,50	3558,50	0,89
Koşullar	Lisansüstü	26	2,68	1,00	150,37	3909,50		
	Lisans	278	3,95	0,53	151,22	42038,50	3257,50	0,40
Toplam	Lisansüstü	26	4,00	0,64	166,21	4321,50		

Tablo 10’da öğretmenlerin okullardaki mutluluğa yönelik algı düzeylerinin mezuniyet değişkenine göre Mann-Whitney U testi analiz sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda veriler değerlendirildiğinde çalışanlara yönetim süreçleri ($U=3257,00; p > 0,05$); mesleki tutum ($U=3499,00; p > 0,05$); iş yerinde iletişim ($U=3571,50; p > 0,05$); adanmışlık ($U=3249,50; p > 0,05$); ekonomik koşullar boyutunda ($U=3558,50; p > 0,05$) ve ölçek toplamında ($U=3257,50; p > 0,05$) ciddi düzeyde bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 11. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Boyutlar	Mezun Olunan Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	<i>U</i>	<i>p</i>
Yönetim Süreçleri	Eğitim F.	257	3,97	0,76	152,67	39236,00	5739,00	0,75
Mesleki Tutum	Diğer F.	46	3,89	0,81	148,26	6820,00		
İş Yerinde İletişim	Eğitim F.	257	4,35	0,56	150,01	38552,50	5399,50	0,34
Adanmışlık	Diğer F.	46	4,45	0,41	163,12	7503,20		
Ekonomik Koşullar	Eğitim F.	257	4,26	0,67	148,46	38153,50	5000,50	0,08
Toplam	Diğer F.	46	4,44	0,54	171,79	7902,50		
	Eğitim F.	257	3,98	0,81	148,39	38137,50	4984,50	0,08
	Diğer F.	46	4,22	0,65	172,14	7918,50		
	Eğitim F.	257	2,63	0,89	147,56	37922,00	4769,00	0,03*
	Diğer F.	46	2,96	0,95	176,83	8134,00		
	Eğitim F.	257	3,95	0,54	150,03	38557,00	5404,00	0,35
	Diğer F.	46	4,02	0,50	163,02	7499,00		

* $p < 0,05$

Tablo 11’de öğretmenlerin okullardaki mutluluğa yönelik algı düzeylerinin mezun olunan fakülte değişkenine göre Mann-Whitney U testi analiz sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda veriler değerlendirildiğinde çalışanlara yönetim süreçleri ($U=5739,00$; $p > 0,05$); mesleki tutum ($U=5399,50$; $p > 0,05$); iş yerinde iletişim ($U=5000,50$; $p > 0,05$); adanmışlık ($U=4984,50$; $p > 0,05$) ve ölçek toplamında ($U=5404,00$; $p > 0,05$) ciddi anlamda bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir. Ancak ekonomik koşullar boyutunda ($U=4769,00$; $p < 0,05$) gruplar arasında anlamlı bir farklılığın olduğu bulgusuna rastlanmıştır. Grup ortancalarına göre eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin ekonomik koşullar boyutunda daha az mutluluğa sahip olduğu yorumu yapılabilmektedir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Çalışılan Okulun Türüne Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 12. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Çalışılan Okulun Türüne Göre Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Boyutlar	Okul türü	<i>n</i>	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	<i>p</i>	Fark
Yönetim Süreçleri	1.İlkokul	107	4,00	0,76	155,94	2	0,87	0,64	-
	2.Ortaokul	125	3,95	0,79	152,16				
	3.Lise	70	3,87	0,75	143,52				
Mesleki Tutum	1.İlkokul	107	4,38	0,54	156,05	2	0,85	0,65	-
	2.Ortaokul	125	4,30	0,61	146,08				
	3.Lise	70	4,38	0,47	154,23				
İş Yerinde İletişim	1.İlkokul	107	4,31	0,67	155,95	2	0,49	0,78	-
	2.Ortaokul	125	4,24	0,71	149,80				
	3.Lise	70	4,28	0,55	147,72				

Adanmışlık	1.İlkokul	107	3,99	0,80	148,18	2	0,24	0,88	-
	2.Ortaokul	125	4,01	0,83	153,15				
	3.Lise	70	4,03	0,75	153,64				
Ekonomik Koşullar	1.İlkokul	107	2,51	0,86	136,24	2	10,19	0,00*	1-3
	2.Ortaokul	125	2,65	0,97	149,35				
	3.Lise	70	2,94	0,78	178,66				
Toplam	1.İlkokul	107	3,96	0,53	152,91	2	0,09	0,95	-
	2.Ortaokul	125	3,93	0,57	149,67				
	3.Lise	70	3,95	0,49	152,61				

* $p < 0,05$

Tablo 12’de yer alan bilgiler öğretmenlerin okul mutluluğuna yönelik algı düzeylerinin okul türü değişkenine göre Kruskal-Wallis H testi analiz sonuçlarını göstermektedir. Analiz sonucunda veriler değerlendirildiğinde yönetim süreçleri [$\chi^2(2)=0,87$; $p > 0,05$]; mesleki tutum [$\chi^2(2)=0,85$; $p > 0,05$]; iş yerinde iletişim boyutunda [$\chi^2(2)=0,49$; $p > 0,05$]; adanmışlık [$\chi^2(2)=0,24$; $p > 0,05$] ve ölçek toplamında [$\chi^2(2)=0,09$; $p > 0,05$] öğretmenlerin çalışılan okul türüne göre mutluluk algı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ancak ekonomik koşullar boyutunda [$\chi^2(2)=10,19$; $p < 0,05$] gruplar arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Sonuçlara göre anlamlı farklılığın hangi grupları kapsadığını bulabilmek amacıyla Bonferroni Çoklu Karşılaştırma Analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre ilkokul-lise ikili grubu arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sıra ortalamalarına göre bu fark lise grubunun lehinedir. Lisede çalışan öğretmenler ilkokulda çalışan öğretmenlere göre ekonomik koşullar boyutundan daha fazla mutludur yorumu yapılabilir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Çalışılan Okuldaki Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 13. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algı Düzeylerinin Okulda Çalışan Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Boyutlar	Öğretmen Sayısı	n	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Fark
Yönetim Süreçleri	1.1-10	61	4,16	0,79	179,08	3	7,91	0,04*	1-4
	2.11-20	73	3,99	0,79	160,32				
	3.21-30	71	3,90	0,75	147,45				
	4.30 ve üstü	103	3,87	0,73	140,67				
Mesleki Tutum	1.1-10	61	4,50	0,50	178,50	3	6,04	0,10	-
	2.11-20	73	4,34	0,57	152,50				
	3.21-30	71	4,27	0,61	143,29				
	4.30 ve üstü	103	4,34	0,53	149,43				
İş Yerinde İletişim	1.1-10	61	4,41	0,63	173,02	3	3,65	0,30	-
	2.11-20	73	4,24	0,73	152,60				
	3.21-30	71	4,27	0,60	148,68				
	4.30 ve üstü	103	4,23	0,66	148,89				
Adanmışlık	1.1-10	61	4,16	0,75	169,70	3	2,66	0,44	-
	2.11-20	73	3,93	0,86	146,36				
	3.21-30	71	4,00	0,75	149,56				

	4.30 ve üstü	103	4,01	0,79	154,67				
Ekonomik Koşullar	1.1-10	61	2,51	0,84	136,38	3	7,58	0,05	-
	2.11-20	73	2,70	0,94	151,71				
	3.21-30	71	2,91	0,85	177,64				
	4.30 ve üstü	103	2,65	0,94	151,26				
Toplam	1.1-10	61	4,09	0,52	176,35	3	5,09	0,16	-
	2.11-20	73	3,96	0,57	153,37				
	3.21-30	71	3,93	0,55	151,56				
	4.30 ve üstü	103	3,90	0,52	144,39				

Tablo 13'de yer alan bilgiler öğretmenlerin okul mutluluğuna yönelik algı düzeylerinin okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre Kruskal-Wallis H testi analiz sonuçlarını göstermektedir. Analiz sonucunda veriler incelendiğinde mesleki tutum boyutunda [$\chi^2_{(3)}=6,04$; $p > 0,05$]; iş yerinde iletişim boyutunda [$\chi^2_{(3)}=3,65$; $p > 0,05$]; adanmışlık boyutunda [$\chi^2_{(3)}=2,66$; $p > 0,05$]; ekonomik koşullar boyutunda [$\chi^2_{(3)}=7,58$; $p > 0,05$] ve ölçek toplamında [$\chi^2_{(3)}=5,09$; $p > 0,05$] öğretmenlerin yaş gruplarına göre mutluluk algı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ancak yönetim süreçleri boyutunda [$\chi^2_{(3)}=7,91$; $p < 0,05$] gruplar arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Sonuçlara göre anlamlı farklılığın hangi grupları kapsadığını bulabilmek amacıyla Bonferroni Çoklu Karşılaştırma Analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre 1-10 öğretmen sayısı grubu ile 30 ve üstü öğretmen sayısı arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Sıra ortalamalarına göre bu farkın 1-10 öğretmen sayısının lehine olduğu görülmektedir. Dolayısıyla; 1-10 öğretmen sayısı olan okullarda görevli öğretmenlerin 30 ve daha fazla öğretmen sayısı mevcut okullarda görevli öğretmenlere göre daha fazla yönetim süreçleri boyutunda mutluluğa sahip oldukları söylenebilir.

Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte midir?

Tablo 14. Okul Mutluluğuna Yönelik Öğretmenlerin Algıları Branş Değişkenine Göre Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Boyutlar	Branş	n	\bar{X}	Ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Yönetim Süreçleri	Okul Öncesi	39	4,10	0,71	169,72	2	2,54	0,28
	Sınıf	82	4,01	0,77	161,39			
	Branş	187	3,90	0,78	148,30			
Mesleki Tutum	Okul Öncesi	39	4,43	0,54	165,88	2	1,63	0,44
	Sınıf	82	4,38	0,55	160,52			
	Branş	187	4,32	0,56	149,48			
İş Yerinde İletişim	Okul Öncesi	39	4,37	0,64	166,87	2	2,23	0,32
	Sınıf	82	4,33	0,68	161,75			
	Branş	187	4,23	0,66	148,74			
Adanmışlık	Okul Öncesi	39	4,00	0,74	152,40	2	0,13	0,93
	Sınıf	82	4,01	0,82	152,16			
	Branş	187	4,01	0,81	155,97			
Ekonomik Koşullar	Okul Öncesi	39	2,79	0,92	159,03	2	5,25	0,07
	Sınıf	82	2,49	0,88	135,32			

	Brans	187	2,75	0,91	161,97			
Toplam	Okul Öncesi	39	4,06	0,56	172,00	2	1,93	0,38
	Sınıf	82	3,97	0,54	155,73			
	Brans	187	3,93	0,54	150,31			

Tablo 14’de yer alan bilgiler öğretmenlerin okul mutluluğuna yönelik algı düzeylerinin brans değişkenine göre Kruskal-Wallis H testi analiz sonuçlarını göstermektedir. Analiz sonucunda veriler değerlendirildiğinde yönetim süreçleri [$\chi^2(2)=2,54$; $p > 0,05$]; mesleki tutum [$\chi^2(2)=1,63$; $p > 0,05$]; iş yerinde iletişim [$\chi^2(2)=2,23$; $p > 0,05$]; adanmışlık [$\chi^2(2)=0,13$; $p > 0,05$]; ekonomik koşullar boyutunda [$\chi^2(2)=5,25$; $p > 0,05$] ve ölçek toplamında [$\chi^2(2)=1,93$; $p > 0,05$] öğretmenlerin yaş grupları açısından mutluluk algı düzeyleri arasında kayda değer bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmamızın bu aşamasında araştırma sonucunda ulaşılan veriler ve alan yazındaki verilerin karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışmamızdaki ana problemler ile alt problemlere ait veriler incelenerek her sorudaki değişkenler için bulunan bulgular özetle ele alınarak, daha sonra alan yazındakilerle karşılaştırılmıştır.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını etkileyen beş etkenden mesleki tutum ve işyerinde iletişim boyutunda mutluluk algıları çok yüksek, yönetim süreçleri ve adanmışlık boyutunda yüksek, ekonomik koşullar boyutunda orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçümleme neticesinde öğretmenlerin okul mutluluk algılarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. İnceleme sonucunda elde ettiğimiz bu bulgular Diener (1996), Tuzgöl-Dost (2004), Bulut (2015); ve Yıldırım, Arastaman ve Daşçı’nın (2016) araştırmaları ile paralellik göstermektedir. Bayram (2020) öğretmenlerin pozitif hislerini negatif hislerinden daha yüksek düzeyde yaşadıkları sonucunun ortaya çıktığını ve öğretmenlerin bireysel yeteneklerini ortaya çıkarma fırsatı bulmaları, okul içinde olumlu iletişim kurabilmeleri ve okul idarecilerinin desteğini yanlarında hissettikleri sonucuna ulaşabileceğini belirtmektedir.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını cinsiyet değişkeni açısından, yapılan çalışma verilerine göre anlamlı bir fark olmadığı ölçümlenmiştir. Bu konuyla alakalı diğer çalışmalar incelendiğinde, araştırmamızla örtüşen sonuçlara ulaşılmıştır. (Chritoph ve Noll,2003; Mahon vd.,2005; Şahin vd.,2012; Kangal,2013; Moçoşoğlu ve Kaya,2018; Kahveci ve Köse,2019; Korkut,2019; Demircan,2019; Çetin ve Polat, 2019; Özer,2020; Karadaş ve Akın,2023) yaptıkları çalışmalarda, öğretmenlerin okul mutluluk algılarının cinsiyete göre bir farklılık olmadığını tespit etmişlerdir. Bununla birlikte Blanchflower ve Oswald (2004), Haller ve Hadler (2006), Akın ve Şentürk (2012), Bulut (2015), Gürbüz’ün (2020) yaptığı çalışmalarda, öğretmenlerin okul mutluluk algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını medeni durum değişkeni açısından, yapılan çalışma ölçeği verilerine göre anlamlı bir fark olmadığı ölçümlenmiştir. (Keng ve Hooi, 1995; Frijters vd., 2004; Tan vd., 2006; Düzgün, 2016; Moçoşoğlu ve Kaya, 2018; Kahveci ve

Köse,2019; Uğur, 2019; Karnak, 2020; Bayram, 2020) çalışmalarında medeni durumun yani evli ya da bekar olması durumuna göre örgütsel mutluluğu etkilemediği sonucuna ulaşmışlardır. (Frey and Stutzer, 2003; Korkut, 2019) yaptıkları araştırmalarda ise; iş görenlerin mutluluk oranları evli ya da bekar olması durumuna göre değişiklik gösterdiği sonucuna ulaşmışlardır.

Yaptığımız araştırma verilerine göre; medeni durum, öğretmenlerin mutluluk düzeyleri bakımından önemli bir fark göstermemektedir ve bu çalışmalar bize medeni durumun öğretmenlerin mutluluk algılarında önemli bir etken olmadığını göstermektedir.

Öğretmenlerin okul mutluluk algıları yaş değişkeni açısından anlamlı bir fark olmadığı ölçümlenmiştir. Bu netice ile alan yazın taraması yapıldığında Şahin vd. (2011); Koruklu vd. (2013); Bayram (2020); yaptıkları çalışmalarla örtüşmektedir. Ancak, Rask vd. (2003); Kumaş ve Deniz (2010); Bulut (2015) yaptıkları çalışmalarda, yaş değişkeninin mutluluk algıları üzerinde farklılıklar bulunduğunu belirlemişlerdir. Bayram (2020) çalışmasında yaş değişkeni açısından öğretmenlerin mutluluk algılarının benzediğini ve öğretmenlerin yaş değişkenine göre okul mutluluk algılarını etkilemediğini belirtmektedir. Bulut (2015) ise, genç yaştaki öğretmenlerin, orta ve ileri yaştaki öğretmenlere göre mutluluk algılarının daha yüksek olduğu ve yaş arttıkça mutluluk algısının azaldığı sonucuna ulaşmıştır.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını mezuniyet durum değişkeni açısından, yapılan çalışma verilerine göre anlamlı bir fark oluşmadığı kanaatine varılmıştır. Kousha, ve Mohseni, (2000); Michalos, (2005); Haller ve Hadler (2006); Koruklu vd (2013) yaptıkları araştırmaları bu çalışmamızı destekler nitelikte olup, mezuniyet değişkeninin çalışanların mutluluk algılarında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Kara (2010) da araştırmasında mezuniyet değişkenine göre öğretmenlerin mutluluk algılarına etki etmediğini tespit etmiştir.

Öğretmenlerin örgütsel mutluluğu mezun olunan fakülte değişkenine göre ciddi bir farka rastlanmamıştır. Ölçeğin grup ortancasına göre eğitim fakültesi dışındaki başka fakültelerden mezun öğretmenlerin ekonomik koşullar boyutunda daha fazla mutluluğa sahip olduğunu söyleyebiliriz. Yaptığımız alan yazın taramasında mezun olduğu fakülte değişkenine göre okul mutluluk algıları ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını çalıştığı okul türü değişkeni açısından, yapılan çalışma verilerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu araştırma sonuçlarımızla paralellik gösteren çalışması bulunan Kahveci ve Köse (2019) öğretmenlerin okul türü değişkenine göre mutluluk algılarının farklılaşmadığı ve bu durumun kişinin hisleriyle alakalı olduğu için kurumla ilgili olmayıp kurum içindeki çalışma ortamı ile ilgili olduğunu ifade etmektedir. Öğretmenlerin okul mutluluk algılarının okul türü değişkenine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşan çalışmalarda mevcuttur. Bunlardan; Moçoşoğlu ve Kaya (2018) İlköğretimin birinci kademesi olan ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin, uzun süre öğrencileri ile eğitime devam etmeleri, öğrencileri ile daha sık aynı ortamda bulunmaları, müstakil sınıflara sahip olmaları gibi nedenlerin böyle bir neticenin oluşmasına

neden olabileceğini ifade etmektedirler.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını çalıştığı kurumdaki öğretmen sayısı açısından, yapılan çalışma verilerine göre anlamlı bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Yapılan alan yazın taramasında, çalıştığı kurumdaki öğretmen sayısı ile mutluluk değişkeni arasında bizim çalışmamıza benzer araştırma bulunamamıştır. Bulut (2015) küçük okullarda görev yapan öğretmenlerin diğer paydaşlarla ilişkilerinin daha içten, paydaşlar arası uyumun ise daha kolay sağlanması gibi nedenlerle öğretmen mevcudu daha az olan okullarda görevli öğretmenlerin mutluluk oranlarının daha fazla olduğunu belirtmiştir. Öğretmen sayısının az olduğu okulları küçük, öğretmen sayısının çok olduğu okulları da büyük okul olarak niteleyebiliriz. Bu bağlamda, Karakütük, Tunç, Bülbül, Özdem, Taşdan, Çelikkaleli ve Bayram'ın, (2014) yaptığı çalışmada yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşleri dikkate alındığında, küçük, orta ve büyük devlet liselerinde okul iklimleri önemli ölçüde farklılık göstermiştir.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını branş değişkeni açısından, ortaya çıkan verilere göre anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Yaptığımız çalışmaya göre ulaştığımız alan yazında Özer (2020); Korkut (2019); Karnak (2020); Bayram (2020); Düzgün (2016); Koruklu vd (2013) çalışmalarının örtüştüğü tespit edilmiştir. Ancak Bulut'a (2015) göre, sözel branşa sahip öğretmenlerin, sayısal branşa sahip olan öğretmenlerden daha mutlu olduklarını belirlemiştir. Yine Kotaoğlu'nun (2019) yaptığı çalışmada da sınıf öğretmenlerinin, kendine ait sınıfının bulunması, uzun süre aynı öğrencilerle ders işlemesi ve durumu kabullenmiş olmaları, branş öğretmenlerinin ise sürekli sınıf değişikliği, ders programı ve saati değişikliği gibi nedenlerle durumu kabullenememe sonucu, sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre daha mutlu olduğunu tespit ederek, branş değişkeninin öğretmenlerin mutluluk algılarında etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Yapılan bu çalışma sonucunda öğretmenlerin okul mutluluk algılarının yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin okul mutluluk algıları ile ölçeğin tümü üzerinde yapılan analizlerde cinsiyet, medeni durum, yaş, mezuniyet, mezun olunan fakülte, okul türü, okuldaki öğretmen sayısı ve branş değişkenleri açısından incelendiğinde tüm değişkenlerde anlamlı bir farklılığa rastlanmamış iken boyutlar açısından demografik değişkenlere bakıldığında ise okul mutluluğuna yönelik öğretmenlerin algılarının cinsiyet değişkenine göre; adanmışlık, ekonomik koşullar boyutlarında, medeni durum değişkenine göre; iş yerinde iletişim boyutunda, mezun olunan fakülte değişkenine göre; iş yerinde iletişim, adanmışlık, ekonomik koşullar boyutlarında, okulun türü değişkenine göre; ekonomik koşullar boyutunda, çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre; yönetim süreçleri ve ekonomik koşullar boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin okul mutluluk algılarının ne düzeyde olduğu ve demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği ile ilgili araştırma sonuçlarından elde ettiğimiz bulgulara dayanarak, uygulayıcı ve araştırmacılara yönelik önerilere yer verilmiştir.

1. Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin okul mutluluk algılarının yüksek seviyede çıktığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını devam ettirmek için; mutluluğu etkileyen tüm boyutlarda uygulama süreçlerinin etkili bir şekilde yerine getirilmesi gerekmektedir.
2. Öğretmenlerin okul mutluluk algılarının alt boyutlarından ekonomik boyutunda mutluluk algı seviyesi düşmektedir. Öğretmenlerin okul mutluluk algılarında ekonomik boyutta da mutluluk algı seviyesini yükseltebilmek için, ücret ve özlük haklarında iyileştirme yapılması gerekmektedir.
3. Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını olumlu yönde farklılaştırabilmek için işin uzmanlarının katılacağı hizmet içi eğitimler yapılabilir.
4. Öğretmenlerin okul mutluluk algılarını etkileyen en önemli unsurlardan biri statüsünün toplum içinde gördüğü saygı ve değerdir. Buradan hareketle öğretmenlerin toplum içindeki statüsünü ve değerini artırıcı çalışmalar yapılabilir.
5. Bu araştırma yalnızca Kahramanmaraş ili merkez ilçelerindeki (Onikişubat ve Dulkadiroğlu) devlet kurumlarında yürütülmüştür. Sonraki çalışmalar daha geniş kapsamlı evren ve örneklemeler ele alınıp yapılarak, bu çalışma sonucunda çıkacak bulgularla araştırmaya geçerlilik ve zenginlik kazandırılabilir.
6. Bu çalışmamızda kullandığımız araştırma nicel araştırma yöntemidir. Yapılacak olan diğer benzeri çalışmalarda nicel yöntemin yanı sıra nitel araştırmalara da yer vererek öğretmenlerin okul mutluluk algılarıyla ilgili daha ayrıntılı bir şekilde farklı bulgulara ulaşılabilir.
7. Öğretmenlerin okul mutluluk algı düzeyleri ile ilgili, özel ve devlet okulunda çalışan öğretmenlerin mutluluk algıları kıyaslanarak çalışma yapılabilir.

Araştırma Etik Kurulu İzin Bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Etik kurul kararının tarihi: 03/11/2023

Etik kurul belgesinin sayı numarası: 2023/40

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmanın veri toplanması, sonuçların yorumlanması ve makalenin yorumlanması aşamasında herhangi bir çıkar çatışması yaşanmadığını yazarlar taahhüt etmiştir.

Kaynakça

- Acaboğa, A. (2007). *Din-Mutluluk İlişkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Akın, H. B., ve Şentürk, E. (2012). Bireylerin mutluluk düzeylerinin ordinal lojistik regresyon analizi ile incelenmesi-analysing levels of happiness of individuals with ordinal logistic analysis. *Öneri Dergisi*, 10(37), 183-193.
- Arslan, Y. (2018). *Öğretmenlerin Farklılıkların Yönetimi Yaklaşımlarına İlişkin Algıları ile Örgütsel Mutluluk Algıları Arasındaki İlişki*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Bakioğlu, A. (Ed.). (2016). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Bayram, S. (2020). *Öğretmenlerin örgütsel affedicilik algıları ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayram, F., ve Aypay, A. (2012). İlköğretim okullarında müdür etkililiği, okul iklimi ve öğrenci kontrol ideolojileri arasındaki ilişki. *Eğitimde Politika ve Analiz Dergisi*, 1(1), 49-63.
- Blanchflower, D. G., ve Oswald, A. J. (2004). Well-being over time in Britain and the USA. *Journal of public economics*, 88(7-8), 1359-1386.
- Bulut, A. (2015). *Ortaöğretim öğretmenlerinin örgütsel mutluluk algılarının incelenmesi: Bir norm çalışması*. Doktora Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2017). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Christoph, B., ve Noll, H. H. (2003). Subjective well-being in the European Union during the 90s. In *European welfare production* (pp. 197-222). Springer, Dordrecht.
- Creswell, J.W. (2017). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. Ankara: Eğiten Kitap Yayınevi.
- Çankaya, Ş. (2007). *Türk ve İngiliz eğitim sistemlerinde öğretmen yetiştirme sistemlerinin karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Çetin, S. (2019). *Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel adalet algı düzeyleri ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Çetin, S., ve Polat, S. (2019). Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel adalet algı düzeyleri ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1), 171-182.
- Demircan, T. (2019). *Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri İle Örgütsel Mutlulukları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Diener, E. (1996). Traits can be powerful, but are not enough: Lessons from subjective well-being. *Journal of research in personality*, 30(3), 389-399.
- Düzgün, O. (2016). *Ortaokulda görev yapmakta olan öğretmenlerin mutluluk düzeyleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Ergüven, H. (2020). *Okul Müdürlerinin Kullandıkları Güdüleyici Dil İle Öğretmenlerin Örgütsel Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Frey B. S. ve Stutzer, A. (2003). *Testing Theories of Happiness, Working Paper Series*. Institute for Empirical Research in Economics, University of Zürich 147:1-23.

- Frijters, P. ve Ferrer-I Carbonell, A. (2004). How important is methodology for the estimates of the determinants of happiness? *The economic journal*, 114(497), 641-659.
- Fromm, E. (1994). *Erdem ve mutluluk* (Çev. A. Yörük). Türkiye İş Bankası: Kültür Yayınları.
- Giorgino, V. (2014). *The pursuit of happiness and the traditions of wisdom*. Springer International Publishing.
- Gitmez, A. S., ve Morçöl, G. (1994). Socio-economic status and life satisfaction in Turkey. *Social indicators research*, 31(1), 77-98.
- Gürbüz, S. (2020). *Örgüt kültürü ve örgütsel değişim algısı arasındaki ilişkide gelişime açıklığın düzenleyici rolü: Üniversitelerde bir araştırma*. Doktora Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Haller, M., ve Hadler, M. (2006). How social relations and structures can produce happiness and unhappiness: An international comparative analysis. *Social indicators research*, 75(2), 169-216.
- Kahveci, G., ve Köse, Ö. (2019). İlk ve ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin algılarına göre örgütsel sinizmin örgütsel mutluluk üzerindeki rolünün incelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, (79), 135-156.
- Kangal, A. (2013). Mutluluk üzerine kavramsal bir değerlendirme ve Türk hane halkı için bazı sonuçlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(44), 214-233.
- Kara, M. M. (2010). *The relation of job satisfaction with happiness and success level*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Karadaş, H., & Akın, M. A. (2023). Öğretmenlerin Örgütsel Mutlulukları ile Örgütsel Bağlılıklarının İncelenmesi. *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*.
- Karakütük, K., Tunç, B., Bülbül, T., Özdem, G., Taşdan, M., Çelikkaleli, Ö., & Bayram, A. (2014). Genel ortaöğretim okullarının büyüklüğü ile okul iklimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(171).
- Karnak, B. (2020). *Öğretmenlerin mesleki profesyonellikleri ile örgütsel mutlulukları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Kayış, A. (2014). *Güvenilirlik analizi, SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Keng, H. Ah ve Hooi, S. Wang (1995). Assessing quality of life in Singapore: An exploratory study, *Social Indicators Research*, 35 (1), 71-91.
- Kesici, H. (2010). Adam Smith ve Ahlak Teorisi. *Sosyal Siyaset Konferansları 166 Dergisi*, 58, 89-97.
- Korkut, A. (2019). *Öğretmenlerin örgütsel mutluluk, örgütsel sinizm ve örgütsel adalet algularının analizi*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Koruklu, N., Feyzioğlu, B., Özenoğlu Kiremit, H., ve Aladağ, E. (2013). Öğretmenlerin İş Doyumu Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(25): 119-137.
- Kotaoğlu, Z. (2019). *Temel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin yöneticilerine güveni ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki (Sakarya ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kousha, M. ve Mohseni, N. (2000). Are Iranian sappy? A comparative study between Iran and the United States, *Social Indicators Research*, 52 (3), 259-289.
- Köse, Ö. (2020). *Öğretmenlerin algılarına göre okulların DNA profilleri ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.
- Kumaş, V., ve Deniz, L. (2010). Öğretmenlerin İş Doyum Düzeylerinin İncelenmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* 32:123 - 139
- Mahon, N. E., Yarcheski, A., ve Yarcheski, T. J. (2005). Happiness as Related to Gender and Helth in Early Adolescents. *Clinical Nursing Research*, 14(2):175-190.

- Michalos, C. A. (2005). Education, happiness and well-being, *Social Indicators Research*, 87(3) 347-366
- Moçoşoğlu, B., ve Kaya, A. (2018). The relationship between organizational silence and organizational happiness levels of school administrators and teachers: An example of Şanlıurfa province. *Harran Education Journal*, 3(1), 52-70.
- Özer, A (2020) Öğretmenlerin Örgütsel Değişime Hazır Olma Durumları İle Örgütsel Mutluluk Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Rask, K., Kurki, P. ve Paavilainen, E. (2003). Adolescent Subjective Well-Being and Family Dynamics. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 17, 129- 138.
- Roessler, J. ve Gloor, P. A. (2020). Measuring happiness increases happiness. *Journal of Computational Social Science*, 4, 123-146. doi:org/10.1007/s42001-020- 00069
- Sabuncuoğlu, Z. ve Tüz, M. (2001). *Örgütsel Psikoloji*. Bursa: Ezgi Kitapevi
- Sancak, T. (2019). Öğretmenlerin okullardaki mekân düzenlemelerine ilişkin memnuniyetleri ile mutluluk ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Seligman, M. (2018). PERMA ve refahın yapı taşları. *Pozitif Psikoloji Dergisi* , 13 (4), 333-335.
- Şahin, M., Aydın, B., Sarı, S. V., Kaya, S., ve Pala, H. (2012). Öznel İyi Oluşu Açıklamada Umud ve Yaşamda Anlamın Rolü. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3): 827-836
- Tan, S. J., Tambyah, S. K., ve Kau, A. K. (2006). The Influence of Value Orientations and Demographics on Quality-Of-Life Perceptions: Evidence From a National Survey of Singaporeans. *Social Indicators Research*, 78(1):33-59.
- Tuncer, M. (2006). *Aristo ve Farabi'de mutluluk düşüncesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Tuzgöl-Dost, M. (2004). *Üniversite Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeyleri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- Uğur, S. (2019). Öğrenen okul ile okul mutluluğu arasındaki ilişki. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Warr, P. (2007). *Work, Happiness and Unhappiness*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Yıldırım, K., Arastaman, G., ve Dascı, E. (2016). The Relationship between Teachers' Attitudes toward Measurement and Evaluation and their Perceptions of Professional Well-Being. *Eurasian Journal of Educational Research*, 16(62).
- Yüksekbilgili, Z., ve Akduman, G. (2016). Bireysel mutluluk ve işkoliklik ilişkisi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (31), 95-112.

Extended Abstract

Introduction

Schools are organizations that facilitate the development of individuals who constitute society. The indispensable element of schools is teachers. The happiness status of school employees will positively or negatively affect school success (Bulut, 2015). The fruits of the work done in educational institutions, spreading over time, and being successful in human and societal order in the future will be a necessity for teachers to be satisfied with their work. A teacher who performs the profession of teaching with love, desire, and happiness at the workplace will be beneficial to the institution, students, colleagues, and everyone they interact with (Bakioğlu, 2016). In other words, "If the teacher is happy, the whole society will be happy."

It is not possible to think of teachers separately from schools that contribute to the formation of individuals who will shape the future of society. Because it is the teacher who raises the people who make up society. It is essential for teachers to be happy in the schools where they work, which will affect the socialization of people of all ages, the emergence of different talents, and the professions they will have in the future (Çankaya, 2007).

It can be said that a happy employee will perform their tasks with more enthusiasm and dedication. This situation is also valid for teachers working at school. If the teacher is happy, there is certainly a high probability of raising happy students (Arslan, 2018). In other words, if the teacher is happy, the whole school will be happy.

Happiness is intertwined. Teacher happiness, institutional happiness, stakeholder happiness, organizational, and systemic happiness are each of these states, and teacher happiness is at the center. In other words, "If the teacher is happy, the whole system will be happy."

Method

In this study aimed at determining the level of teachers' perceptions regarding school happiness, a quantitative research method was used. In this research aimed at determining teachers' perceptions of school happiness, the 'descriptive survey model' suitable for the purpose was used.

The universe of the research consists of teachers working in public schools in the Dulkadiroğlu and Onikişubat central districts of Kahramanmaraş province in the 2021-2022 academic year. The teachers who participated in the research marked the questions in the online forms sent to them voluntarily according to their suitability. Accordingly, it has been concluded that 311 teachers participated in the research.

In this study conducted to determine the level of teachers' perceptions regarding school happiness, two forms of questionnaire and scale were given to teachers. The questionnaire form includes 8 demographic characteristic questions to learn the personal characteristics of teachers. The scale form includes the School Organizational Happiness

Scale developed by Bulut (2015).

The scale used in the study is the "School Organizational Happiness Scale" developed by Bulut (2015) in his doctoral thesis study. The scale consists of 38 items and 5 dimensions.

In the study conducted to determine the levels of teachers' perceptions of school happiness and to examine them according to various variables, analyzes were performed with the SPSS 22.0 program. Descriptive statistical analyses such as frequency calculation, standard deviation calculation, and arithmetic mean calculation were performed.

Findings

When the descriptive statistical results of teachers' perceptions regarding school happiness are examined, the level of professional attitude and communication level in the workplace is calculated as very high, the level of management processes and dedication is high, and the level of economic conditions is calculated as medium. When the average values of the responses to the scale items are examined, it is generally seen that teachers' perceptions of organizational happiness are at a high or very high level.

When the analysis results of the levels of perception of happiness in schools by teachers are examined; it is determined that there is no significant difference in the perception levels of happiness among variables such as gender, marital status, age, graduation, type of school worked, field, and number of teachers in the school. However, it was concluded that there is a significant difference in terms of the variable of the faculty graduated, and graduates of the faculty of education have less happiness in terms of the dimension of economic conditions compared to graduates of other faculties.

Conclusion, Discussion and Suggestions

At this stage of our study, a comparison was made between the data obtained in the research and the data in the literature of the field. The data related to the main problems and sub-problems of our study were examined, and the findings obtained for each variable in each question were summarized and then compared with those in the literature.

As a result of this study, it was determined that teachers' perceptions of school happiness are at a high level. However, when the analyses on teachers' perceptions of school happiness and the entire scale are examined in terms of gender, marital status, age, graduation, faculty graduated, type of school, number of teachers in the school, and field variables, it was found that there was no significant difference in all variables, while in terms of demographic variables in terms of dimensions, it was found that there was a statistically significant difference according to the gender variable; in terms of dedication, economic conditions dimensions according to the marital status variable; in terms of workplace communication according to the faculty graduated variable; in terms of workplace communication, dedication, economic conditions dimensions according to the type of school variable; in terms of economic conditions dimensions according to the number of teachers variable; a statistically significant difference was found in terms of management processes

and economic conditions dimensions. In this context, it is recommended to improve economic conditions and to improve the quality of intra-organizational communication to increase organizational happiness.